

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносять
на цілий рік 10 ар. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниччя 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 ар.
в бюрі газет Л. Горонца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редация і Адміністрація
„Буковини“ знаходяться в
Чернівцях (ул. Петровач
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надєсанім“ по 10 кр.
від стрічки.

БУКОВИНА

Руский театр.

II.

Вчера пояснили ми поневільне уступ-
лене п-ні Стечинської. Виділ Рускої Бе-
сїди домагав ся від нас спростованя (в
формі приватного листу), але ми того
спростованя не могли помістити, бо не було
згідне з правдою. Виділ Бесїди думав і —
як видно з его відповіді в *Діалі* — ще
й тепер думає, що у нас крім малого
письма з Городенки інших інформацій в
справі п-ні Стечинської не було. Тимчасом
ми мали інформації від самої п. Стечин-
ської, котра разом з п. Касиненком і Фіц-
нерівною переїжджала через Чернівці до
Одеси і в нашій місті задержала ся. І она
і п. Касиненко potwierдили наше письмо з
Городенки. Що більше, у п. Ст. є письмо
від виділу львівської Бесїди з виразною ди-
місією її від нового року...

Не потрафить також виділ Бесїди і
сего заперечити, що сегорічка театральна
господарка видала дуже сумний результат.
Від місяця март покинуло руску сцену
аж тринадцять акторів і акторок, не
вчисляючи в те суфлера, прислуги і мо-
лодших членів хору. Тринадцять осіб ви-
ступило в протягу такого короткого часу
з товариства, в котрім лишило ся тільки
10 давних членів, а трьома ново-заанга-

жованими виповнено по змозі повсталі про-
галини! І так покинули театр від март:
Лопатинський з женою, Біберовичева, Під-
висоцький старший з женою, Підвисоцький
молодший, Слободівна, Стадник, Григоро-
вич, Хомяківна, Фіцнерівна, Стечинська і
Касиненко. Не вчисляемо до того числа
навіть канцеляриста Долістоу, котрий та-
кож був примушений взяти димісію задля
шореткого поступованя виділу, та незаба-
ром і помер. Не вчисляемо его, бо не мо-
жемо відкликати ся на свідощтво небіж-
чика. Не вчисляемо і бл. п. Стечинського,
бо той уже сам взяв димісію — у моги-
лу. Але і по нїм лишила ся також щільна
у театральній трупі, котру виділ Бесїди
повинен був заповнити, замість — як то
він зробив — розганяти ще й живих та
досвідних членів трупі. Разом взявши,
як бачимо, більша і лучша половина пер-
соналу руского театру покинула руску
сцену, а се факт будь що будь незвичай-
ний і такий, що варто придивити ся при-
чинам его.

Першою причиною єсть се, що виділ
львівської Бесїди помітує членами трупі
зовсім нелюдяно. Обнимаючи управу теа-
тру знесла Бесїда ніби-то ріжницю між ак-
торами — всі мали бути собі рівні, чи
старший чи молодший, чи гірший чи ліп-
ший; але рівні мали бути тільки на те,
щоби всіма зарівно помітувати. На наше

питанє, котрий референт був добрий для
акторів? хвалили члени трупі п. Іл. Ого-
новського, а з давніших д-ра Олесницького
та Гр. Цегляньського. За то послїдними ча-
сами виділ Бесїди забував ся занадто ча-
сто і не зважав, чи се особа, котру він
сам поставив на чоло товариства, чи єї
становиско супротив других осіб вима-
гає якоїсь поваги, (як пр. діло ся з
Стечинським, Долістоу, Лопатинським і
Касиненком), чи се старший чоловік, чи
молодший, чи мужчина чи жєнщина, — з
всіма обходив ся виділ, як з паробками.

А друге те, що виділ розтягнув за-
надто велику опіку над приватним житєм
акторів. Які они вже там є ті актори, та-
кими певно і зістануть, мимо тої „комісії
моральности“ Рускої Бесїди, котра для
розсліду приватного життя акторів висилає
окремих комісарів чи делегатів і ті спису-
ють скучні, смішні і нікому непотрібні
протоколи. Годї вимагати від людей, ко-
трих невідрадне житє призвичаїло до яки-
хось налогів, щоби позбули ся їх, коли їм
не подає ся навіть до того способу. При
постійній оселі, при урегульованих відно-
синах театру відпала би певно половина
сих примх і навичок акторів. Але ніяк не
доведе ся до того системою доношеня, про-
песами та грубостями. Тим занижує ся
тільки інтриги, роздуває ся пристрасти,
скривляє ся молоді характери і витворює

Дволичний сьвіт.

Оповіданє

Л. Весткірка.

(Даліше).

Таким чином мусїла Ева витягнути свій
вузляк і вставити шибу, коли не хтіла, щоб зи-
мові вихри дули її немичному батькови просто
на ліжко.

Вона зробила се радо. Лиш щоб можна ли-
шити ся, ось що! В млинї було зрештою при-
ємно.

Коли вони надходили, стояв Ганнес на ган-
ку, що йшов довгола вітрака.

„Боже помагай, Ево, тай тисячу раз Боже
помагай! Отгак мене вже давно нічого не вті-
шило, як те, що ти тепер до нас приходиш!“

І нїм ще мати показала ся ізза вугла хати,
чез вїн знов в вітраку. Еві було се смішно.

„Отсе Льона“, сказала мелничка і вивела
високу як тичка і весняковату дівку.

„Добрий вечір“ сказала Ева.

Дівка витріщила очі. „Я завжди думала,
що побачу тебе в церкві. Ти ніколи туди не
приходиш?“

Ева почервонїла. „Богато було роботи.
Отсеї неділі піду, як мелничка позволить.“

„Що, ти ще питаєш? В неділю нічого не
робить ся в млинї. Тут иньше, як у старого
скупинди Андертена.“

Так здавало ся Еві. Єї так якось було, як
би вона десь добре була перемерзла, а тепер пома-
ду відтавала. Кожду роботу брала мелничка з рук.
Вона дїтала, вона бігала, вона найрадіше була-б
в десятеро подїлила ся. Лиш тут лишити ся,
тут єї видавалось як в раю.

Так було першого дня. Другого стало єї
уже знов якось дивно. Такою сердечною жінкою,
як вона собі думала, мелничка таки не була. І у
неї було двоєке лице, одно про свята і про го-
стину, а друге про будний день і про дїм, і ли-
це про будний день не було таке гарне, як дру-
ге. Відтак було Еві якось дивно, що мелничка
трохи не як перед Богом падала перед своєю
госескою братаницею. Чи-ж може дівчина не ма-
ла гарного волося? Най лиш Ева придивить ся.
Як повіємо з золота. Еві видавалось воно якось
подібнїше до свіжо битой міді. А яка вона бу-
ла зручна в господарстві, в шитю, у всякому дї-
лї. Притім бачила Ева, як у тої перехваляваної
всє начинє з рук дїтло, як у неї всі голки до-
мили ся. А все таки не могла мелничка нахва-
лити ся, як то вона виглядає, як то вона робить,
статкує, цілком так, як то колись перед і по
суджбї Божій вихвалювала Еву, без міри і без
кінця, і Ева могла-б собі була уроїти, що се так
як колись бувало, лиш що ті гарні слова відно-
сили ся до кого иньшого. Се єї таки різало в
серцю.

Ганнес був як бувало, легкодух і любий.
Коли єї подїбав в огороді або в хоромах: „Я
на смерть тішу ся“, шептав він, „що ти у нас,

Ево. Ані три склянки не винив я більше під
червоним волом, відколи ви відтам забрали ся,
щира правда! І тут в дома нема вже таке для
мене утіхи, відколи мати взяла сюди отту тичку
від хмелю тай ще хоче, щоб я до неї залицав
ся. Гірка робота, Ево, мати лає, що я такий не-
спосібний до того. Залицає, знаєш, мусить іти
з серця.“

То-ж женити ся мав Ганнес з Льоною?
Властиво нікода. Гарний хлопець, а вона така
нездара! Ева спала з Льоною в одній кімнаті і
тут пізнала вона єї з верха і з середини. Коли
вона хотїла єї щонебудь показати, щось гарного,
хорошого, як вона повинна-б укласти білизну,
або дїрочку так зашити, аби не було знаку, то
дівчина зі сміхом протягала свої сухі руки аж
понад голову. „Іди геть, нащо? Я все таки ді-
стану чоловіка.“

І Ева стала собі марити, як би то було,
якби вона перше була послухала натяків мел-
нички. Але чому то лише серце єї якось не
лягло до Ганнеса? Був хлопець моторний. Прав-
да, був русявий, а вона собі уроїла, що єї чоло-
вік мусить бути чорнявий; мав малі ясно-сині
очі, а вона марила про великі, огнисті, бурі. Ба,
чому-ж лиш про такі? Коли чоловік добрий і
чесний, то що таке его очі, его волося? Тай чи
було де яке таке обличчє, як вона собі его уроїла?

Напрасно пронала єї лихорадка і вона прим-
нула нїбричком так дуже до стола, що Льона
зараз таки засьміяла ся в свій незугарний спо-
сіб. „А я вже гадала, що то лиш я взяла в

ся невинному атмосфері для всякого здорового елемента.

Третьою причиною деструктивного ферменту, який розгостився в нашій театрі, єсть несталість заряджень виділу Бесіди, що підриває у членів товариства поважання і довірчивість супротив заряду. Поминаємо вже те, що виділ сам змінюєся, що в його склад входять що року інші люди, настає інший референт театральний, а з тим і інший лад, бо се тут не належить. Се, так сказати-б, принципіальна хіба в відношенні виділу до театру. Але теперішній виділ виконав уже в біжучім році стільки скоків і козлів, що їх не витримали би кости найзручійшого лисоскока. Перейдім їх за порядком: З новим роком відняли управу пок. Стечаньському, а передали Лопатинському. В марті відобрали Лопатинському, а передали Ольшанському, в цвітні відобрали Ольшанському, а передали Вороному; по однім місяці п. Вороний уступив, а дирекцію передали п. Касиненкові. В перших днях листопада покинув театр Касиненко, а управу передали знов Ольшанському. Чи Бесіда здаєся, що се так легко діло вести театр, що се потрапить хто небудь? Чи він не уважає, що становище управителя нашого одинокого театру належало би окрузити загальним поважанем, та що оно вимагає заступника, гідного високого завдання театру? По ділах Бесіди не пізнати того, а наслідком того вийшла між членами дружини майже справдішня анархія.

Дальшою причиною постійного невдоволення в руській театрі єсть за мала платня. Досить сказати, що п. Лопатинський бувши управителем трупи і спосібним актором по трилітній праці в трупі побирав не менше, ніж більше, тільки 40 зр. місячно. Сего денде і для хориста за мало. Акторки, ба і співачки дістають по 35 зр. до 40 зр. місячно з обов'язком справляти всьляку гардеробу на сцену, а теперішній суфлер дістає 14 зр. словами: чотирнадцять зр. а. в. місячної платні. Отже не диво, що коли заангажували п. Ка-

синенка на 150 зр. місячно, дав ся почувати великий диссонанс в товаристві. За його-ж гажу виділ мав давнійше дві ргімадонни, Лопатинську і Фіцнерівну і управителя! В яким-же відношенні була гажка інших акторів до гажі п. Касиненка? Настали невдоволення і еписи, котрим даремно старався виділ запобігти деякими підвишками — більша частина давнього персоналу покинула театр. А що найчудійше, і сам п. Касиненко мимо немалої як на наш театр платні волів всего зречи ся і вийхати знов до Росії.

Щоби давати більшу платню, треба — розумієся — більше заробляти. Тут ми признамо цілковиту слухність виділові Бесіди, коли він заявить, що не може ліпше оплачувати своїх членів. Але тут приходимо до послидньої причини, котра спонукала упадок нашої народної інституції, а єсть се недостача фахової антрепризи. Цікаво було би для вияснення сєї причини, коли би бувший директор п. Біберович ехотів оголосити деякі дати та замітки з часу свого довголітнього ведення руської еписи. Здаєся нам, що образець тогдішньої адміністрації вийшов би певно о стільки користнійшим від теперішнього, о скільки в нашій пам'яті остався користнійший образ з тодішніх вистав, як з теперішніх.

Так, здаєся, ми вже досить спростували спростоване львівської Бесіди. Кождий наш читатель бачить з того, що ми прийняли се того не на те, щоби може стати до пустословної сварки, або служити личним інтересам (в тім випадку, коли театр стоїть на акторах, не був би й такий великий гріх, брати в оборону їх личні інтереси), але на те, щоби підняти театр на ноги і не служити безличним інтересам.

Наші мужики.

Терпке, але заслужене слово хочемо сказати нашим буковинським мужикам руським. Вей то знаємо, що не для панів, а передовсім для руських мужиків заложили ми банк Руську Касу.

Тимчасом мужики вміють лише брати гроші з Каси, а вкладати з них ніхто не хоче. А ми знаємо дуже добре, що не лиш самі бідаки живуть на Буковині, бо як би так можна було нам заглянути у скрині багатих наших мужиків на Буковині, то певно найшли би там не одну тисячку. Ті тисячки лежать по мужицких скринях без найменшого проценту, але борони Боже аби котрий з них зложив їх до нашої каси. Така вже поганя натура мужицка і такий дурний розум у наших багатирів. А зійде котрий на біду, то зараз знає дорогу до панів і просить: ратуйте! Тепер же, коли не то що не стратив би нічого, а ще й зискав би проценти, — тепер такий багатир нікого знати не хоче; він собі пан і до него без бука не приступай.

Або от возьмім нашу бурсу. Жадна руська бурса в Галичині не може похвалити ся тим, щоби до кількох місяців дрібними складками зібрала близько дев'яток соток, тільки наша збрала. І ми всім тим тішимося, що наші люди не жадують грейцара на таке добре діло. Ба! але хто ті гроші зложив? Чи може самі наші мужики? А бурса знов заложена не для панських дітей, тільки передовсім для мужицких, бо пан має гроші і може дати сина куди хоче на виховане, а мужик не має і мусить просити о поміч. Чому ж наші мужики не памятають о бурсі? Були, правда, деякі мужики, що на віках і при інших okazиях зложили, що могли (за то дай їм Боже здоров'я!), але тих складок як вийде на кількадесят левів, то певно більше ні. А решту, тих 8 соток, хто зложив, як не ті пани, котрі хіба тим тільки й пави, що носять сурдуги, а не сердаки. У них є щире руське серце і они собі від уст віднимають, аби підперти добре діло; а мужики, пани у сердаках, душать гроші по скринях і їм не в голові людська біда і потреба, поки їм самим добре.

Ото не файно і навіть дуже не файно! Нам вестидно за таких мужиків, бо ми не можемо ними перед світом похвалити ся.

Спитає нас хто: „Які там ваші буковинські мужики?“, а ми що на то можемо відповісти? Скажемо хіба: Ліпше не питайте, бо сором казати.

Говорило ся, що як настане осінь і вже мужики упорують ся в полі, то они пригадують собі, що повинні також щось дати на руську бурсу. А тимчасом вже осінь минула, вже й мороз потис, а якось не чувати, аби в котрім селі прийшло мужикови на думку, зібрати складку на мужицку бурсу. І що ми собі маємо міркувати про наших мужиків? Самі скажіть!

Нам страх прикро отаке писати, але ми мусимо. Нехай правда в очи заколе, а чей де-

оренду черепа бити. Але бачу, зручненька Ева вміє се так же.

„Я перелякала ся;“ сказала Ева і вхопила ся за серце. Правда, було таке обличчя, як вона собі гадала, але той, чия вона, не питав про неї, а вона не питала про него. „Я повинна була піти за Ганнеса,“ подумала вона собі, „тоді моя доля була-б безсечна і батькова так же. Дурна я була. Але може ще не за пізно.“

„Дівчата,“ крикнула саме в тій хвилі мелничка з дверей, „а винесіть но збанок пива на гору. Петро Галлер іде сюди до мого сина.“

Ева побігла до пивниці. Коли пішла з пивом на гору, стояла газдиня в кухні. „Велику ласку ти мені зробила-б, Ляоню, коли-б ти зараз таки побігла в село до швачки.“

Але Ляоня засміялася. „Пішли собі, тітко, кого иншого. Якраз тепер хотіла-б я тут бути.“

„А то чому?“

„Хіба не можеш собі подумати? Та-ж у твоїм млині і без того так як в яким монастирі. Я привікла у нас в дома веселіше жити і не дам ся висилати з дому якраз тоді, коли через поріг переступить якийсь мужчина.“

Видко не така дурна тота сторонська, як вона собі гадала. Бере Еві збанок з руки і іде в світлицю. Мелничка аж кулаки затискає зі злости.

„Чого він тут тепер приходить, той Ляон? Бувало не міг найти дороги до млина. Але най лиш покаже ся десь якась богата дівчина,

тоді вони падають коло неї як мухи коло меду.“ Відтак змирнувала ся. „Іди і ти, Ево, в світлицю.“

Ева не мала охоти. „Не могла-б я замість Ляоні скочити до швачки?“

„Ліши. Коли тобі кажу, то йди до хати! Я там не знаю, які тепер думки у дівчат. Але коли Ляоня думає, що без хлопців нема утіхи, то май і ти свою утіху, Ево.“

Лиш що Еву се не тішить буги там у хаті вартівником, як сего мелничка хоче. Та й боїть ся вона Петра Галлера. Він є все ганяв тоді, коли другі не могли єї нахвалити ся; що-ж вона тепер від него почує, коли кожде про неї так язиком рубає, аж тріски летять? А ще-ж тепер, коли вона буде єму на перешкоді в его залицяню! — Але мелничка втиснула єї в руку блишачку з тісточками, що то ними мелничка завжди величала єя, і вона мусить слухати.

При столі, під оправленням в рами слюбним вінком мелнички, сиділи оба парубки, чорнявий і білявий, один просто другого. Межи ними, оперши ся о стіл і майже сидячи на нім, стояла Ляоня і хихотала ся охочо з масеньких любочів, що ними частував єї Ганнес. Він опер локоть о стіл а голову о руку; его русьві кучері пересмикали ся поміж грубими, білими пальцями, і він був так зайнятий, що не чув, як Ева тихенько увійшла. „Розуміє ся,“ подумала собі Ева, „він чує суперника і рад єму дорогу запобігти,“ і якась горюч спала єї на серце. Але суперник сидів тихо і спокійно, як єе був у него

звичай, коротка люлька звисала єму з рота, а уста ані тобї ворухнули ся до сміху. Побачивши Еву поздоровив єї, а се знов можна було зрозуміти, бо-ж богата дівчина не звертала уваги на него. Але-ж диво! Перше видавалось єї его повитане якось найхолоднійшим зі всіх, якими єї витали, инні видавалось воно єї майже теплим. Ну, се з того, що повитання інших стали між тим значно холоднійши.

Вона поставила тісточка на стіл і стала порати ся в хаті, укладала білі фіранки складнійше, глянула до мухолопки. Вийти якось не змігала, та-ж єї сюди післали, а лишати ся так же не мала відваги. Де-ж служницям до світлиці? Нарешті увійшла і мелничка з найгарнійшим неділішним лицем і зробила кінєць єї мукам. Очи Ляоні блищали.

„Оттак були би ми знов всі гарненько прикупі,“ засміялася вона, покепуючи собі. „Правдивий монастир отсей млин!“ Коли-б вона не була собі зі всім парубками понеувала там в дома, то ще кині чкурнула-б до дому, так що за нею аж курава підняла-б ся.

Мелничка чинить ся, що не добачає єї пересердя. Балакають про осінь, про винозбори, поважно, дуже розумно. Ляон виногради звисають сего року такі повні, що трохи не подолмають ся; вже від кількох неділей чатує сторож день і ніч, а газди можуть свій власний виноград рвати лиш в означених днях і годинах. З неділі назначено винозбори. Вже дуже занеєхті листопадом.

хто опам'ягає ся! Нехай наші читальні тим займуть ся, нехай наші громади о тім пам'ятають! Знаймо, що то не на чужих складаємо ся, тільки на свої діти!

НОВИНИ.

Чернівці, дня 17-го листопада 1896.

Іменованя. Секретар суду у Львові др. Марко Мишинський і повітовий судья в Кошицях Марко Пилецкий іменовані судовими радниками з підвищенням на дотеперішніх місцях. — Старший інженер при дирекції пошт у Львові Іван Рудковський іменовані радником будівничим.

Товариство учителів і учительок в Чернівцях відбуде в четвер, 19-го с. м., о 3-ій годині пополудні повне засідане, на котрім буде обговорена справа, чи учительство має уступати ся за стоячим писмом в школі, чи може оставати при теперішнім, т. зв. лежачім писмі.

Число судових посад в окрузі львівського висшого суду хоче правительство, як доносять з Відня, збільшити о 346. З того числа припадає на Буковину 100, а решта на Галичину. То збільшене наступить за слідуєчих 5 літ. За той час будуть основані окружні суди в Ярославі, Жовкві і Чорткові. З наведеного числа правительством отворить в найближшій часі 40 посад радників судових в Галичині, а всіх президентів повітових судів, з винятком єврейського, перенесе з VI-ї до V-ї класи ранги.

Наукові виклади устроює черновецьке товариство Комені. В п'ятницю, дня 20-го с. м., буде проф. др. Ледерер в ратушевій сали о 7-ій год. вечером говорити про найновіші викопи на Акрополіс в Атенях; притім буде демонструвати експоником. В неділю, дня 22-го с. м., розічне від 4—5 год. пополудні в сали експортційній реальної школи проф. Скобельський три виклади про етичне значіння поезий Адама Міцкевича, а того-ж самого дня буде асистент Гіксман в університеті читати про хемію.

На ново-вибудованій залізниці Галич-Тернопіль перейшов 10-го с. м. перший поїзд комісійний на шляху межі Підвисоком а Острівом. Поїзд провадив радник двору Вербицкий і інспектор Цсарский. На кожній станції комісія ставала і оглядала всі урядженя приладів і мешканя, до котрих незабавом спровадять ся урядники і служба залізнична. Ново-збудований шлях залізничний

чий визначає ся різними мостами і віадуктами: особливо відзначає ся міст на Сереті під Острівом, котрого одно склепінє виводить 48 метрів, а кожний з чотирох дуків по 24 метрів. В перших двох грудня має бути цілий шлях відданий до публичного ужитку.

Віче руских радикалів, яке відбуло ся в неділю у Львові, згромадило ледви около 100 селян. переважно з львівського повіта. Народи відбували ся в ратушевій сали під проводом Михайла Павлика. Дискусію розпочав др. Іван Франко, обговорюючи обширно економічне положенє селян і припоручаючи знану теорію самопомочи не тільки економічної, але також політичної. На сей темат говорили кілька селян і адвокатський кандидат др. Вацик. Збори ухвалили кілька резолюцій, в котрих домагають ся безпосередних виборів до сойму і ради державної.

Шпорт одного буковинського панка. Нам доносять з одного села черновецького повіту таке: Наш пан, а властиво він вже лише панок, винайшов собі дивний шпорт. Інші пани ідуть на лови, їздять на конях і т. п., а наш панок не може собі такого дозволити, тож знайшов ось що: Між бідними людьми звичайно пужда, ну і они не можуть держати ся чисто, а з того плодить ся всяка погань. Нашого панка се так тішить, що коли який жебрак приїде і ему поставити оди екземпляр тої погани, то він ему за се дає оди крайцар. Про сей шпорт нашого панка вже знає ціла околиця і тепер чути у нас таку розмову: „Слухай ти, пуждарю, вичисти собі волосє і одіж, аби затративсь ту погань.“ — „Е, відповідає жебрак, ти мені не відберай сего, бо се для нашого пана.“

Смерть паниці. По торазі на ринку черновецьким доколичні шинки переповнені різними жінками, котрі тяжко зароблєні гроші пропивають. І то пють так старі як і молоді. В неділю вечером вертала 80-літня Доминка Аксенті з передмістя Клокічки домів підпшта так, що з горбка впала в рів і згинула там без помочи. Міський лікар сконстатував, що змерла від параліжу, котрий наступив від сильного потрясєня.

Самоубійства у війську. Kurjer Przemyski доносить, що минулого четверга кинув ся новобранець 58-го полку піхоти під колеса залізничного поїзду, котрий їхав з Журавиці до Перемишля, коде т. зв. Шайбівки, де вже нераз поповнено самоубійства. Однак на переді машини були примоповані щітки, котрі жовіра відшинули на бок, так що він утратив лише одну ногу. Тяжко раненого відвезено до військового шпиталю. Нехіть до військової служби мала бідака пінхнути до розпучливого діла.

„Та тобі, мелничко,“ каже Петро Галлер звільна, „певно не велика жура. Маєш рув аж за багато для свого трошки вина. Але в сей осєни в великім клопоті з моїми двома великими садами-виногородами, тай таки і прийшов я до тебе з малою просьбою. Добрих робітників, що на них можна-б спустити ся, се ти і сама знаєш, в винозборі за гроші годі дістати. А я з наймитом і з служницею сам не видолаю. Що-ж дало-б ся наймити, то потребує острого надзору, бо инакше виноград рознесуть. Велику ласку ти мені вчинила-б, якби так відпустила мені кого до помочи при винозборі, не так, знаєш, до роботи, як щоб був якийсь порядок. Маєш дві жваві дівчі в хаті, то можеш легко без одної на кілька днів обійти ся, га?“

Еві заболєло серце. Той просто їде до ціли. Очевидно, як Петро Галлер щось хоче, то короводить ся не довго. Лиш, що він хоче саме Льонку Ункитєрівну! — Але може ему сподобало ся довге чайчине яйце, що у неї замість лица засіло на плечках, та-ж у него заведи був дивний смак. І вона замирає дух, щоб чути, що на се скаже мелничка. Лиш мусить десь бути в середині, але не видко того по ній, навіть своєї сьвяточної міни не змінє.

Та воно зрештою розуміє ся само собою, що сусід сусідови пособляє, міркує вона, а вона-ж не є неучинна, сего ніхто про ню не скаже. Льоня, єї люба своячка, тота певно не піде до чужого дому на роботу, се вона мусіла єї батькові приречи. Але є ще Ева, котра власти-

во в млині зовсім злишнє. Як тота схоче трохи розрухати в осєни свої сугуби, щоб єї зовсім не заклали, то вона певно не буде тому противити ся.

„Хочеш, Ево?“ питає Петро Галлер. Вона галпнула боязко на него. Із розчарованя, яке мусіла ему справити спиртна бесіда мелнички, не видко нічого на его одностайно поважнім лиці.

„Як мелничка дозволить і я тобі вгодна,“ бурмоче вона. Властиво-ж єї страх трівожно. Будуть се тяжкі дні у того чоловіка, котрому вона в своїм житю ще ніяк не могла угодити. Але вона не може виницти ся тим, що потрібна у млині, бо-ж се вже заперечила єї газдиня в спосіб для неї майже зневажливий. А просто сказати, що не хоче, також якось не ялось тайї, що їсть чужий хліб.

Петро Галлер витягає звільна мошєнку і з мошєнки якийсь срібний гріш, тиєне его Еві в руку.

„Згода, на три дні до винозборів. А плата така, яка належить ся передовому робітникові в осєни.“

„Я не хочу плати,“ гримнула вона. Невже-ж заведи мусить він єї зневажати? Ще ніхто не посьмів годити єї на плату.

Він видивив ся на ню зачудований своїми великими очима. „Ти-ж не здурієш і доброї роботи не робити меш без заплати?“

(Дальше буде).

Видумані скарби. Мешкаюча в Кракові п-ї С. віддала за порадою своєї служниці стару коробку до направи братови тої-ж служниці, єто-лярекому челядникови, 19-літньому Ів. Вонторови. Вонтор доіє через свою сестру п-и С., що направляючи коробку найшов в ній старинну польску монету вартости 100 зр. і документ з 1763 р., котрий говорить о закованих під Ковном скарбах. Пані С. зажадала звороту документу, але Вонтор дав їй лиш відпис. Тоді обжадувала его п. С. в суді і сими днями відбула ся розправа против обжадованого. При розправі виявилось ся, що Вонтор видумав цілу історію, а відпис документу зладив сам, начитавши ся різних книжок. Суд увільнив его від вини.

Обильне жерело нафти відкрито в Ропиці рускій під Горлицями. Жерело показало ся на ґрунтах наслідників властителєв села пок. Рогойського і дає без помпования 500 бочок роши денно.

Огонь. На станції Новоселиця, коло залізничного магазину, вибух минулої п'ятниці огонь в етайні залізничного надзирателя Майтінга. Шкода виводить більше як 1000 зр., бо згоріли кілька штук худоби, віз і ріжні прирідди. Шкода не була обезпечена!

Російського дезертера арештовала вчєра черновецька поліція. Він називає ся Іван Пастушак і служив при артилерії в губерній житомирській. Пастушак каже, що ему вже навприкрила ся служба військова і єї муки і тому він втік до Австрії.

Залізнична катастрофа. Варшавські часописи доносять, що у вівторок, дня 10-го с. м., о годині 3-їй пополудні між станціями Кузниця і Сокілка коде Білостока розбив ся поштовий поїзд від наїхання на другий поїзд. Одна варшавська газета вислала на місце нещастя свого справоздавця з тої причини: На місці катастрофи найдено шість трупів, а між ними двоє офіцерів, двоє подорожних цивільних і дві жєнщини. Кажуть, хоч то ще не стверджене, що одним з подорожних, котрі упали жертвою нещастя, єсть гр. Рошфор. Для помочи наспіли два поїзди, оди з Варшави, другий з Вільни. Судові власти вислали на місце комієєю. Всі три локомотиви від обох поїздів дуже ушкоджені. Після найновіших вістий число убитих виводить 8 осіб, тяжко пошкодєних єсть 13, а легко 22. Одною з жертв єсть імовірно властитель Сокілки і его дочка, а догадують ся, що мусіла утратити жите і его жінка, бо не найдено єї ні між живими, ні трупа єї. Ще оногди рано лежали на шинах розбиті локомотиви, з котрих одна вбила ся в другу.

По ірландски. Бурмієтр міста Рількенні в Ірландії предложив на засіданю міської ради висіпнї англійську фану на ратуші в день роковин занята Трафальгару. Радні обурили ся; оди навіть накрутив панови бурмієтрови уха і викинув его за двері. Потім до сали нарад маїстрату внесено порожню бочку з пива, вибрано єї зовсім поважно бурмієстром і поставлено на президиальнім кріслі.

На весілю п. Альбіна Аксєнтовича, надучителя в Ошихлібах, зібрав п. Догомил на буреу „Народного Дому“ в Чернівцях 6 ар. 72 кр. На єго єуму зложили ин. молоді 2 зр., о. Юрій Казиянок з Шининців 1 зр., окінчений богослов Василь Велигорекій 1 зр., уч. Маріянчук 50 кр., дрібними датками зложено 2 зр. 22 кр. Поважним добродієм складає виділа „Народного Дому“ сердєчну подяку. — Дося зложено на буреу 866 зр. 50 кр.

Телеграми „Буковини“.

З дня 17-го листопада 1896 року.

Рада державна.

Відень. (Засіданє 16-го с. м.) Правительство предложило проєкт, в котрім жадає кредиту на 1,200.000 зр. для участи Австрії на сьвітотій виставі в Парижі в 1900 р. Президент міністрів гр. Бадєні відновив на одну інтерпелляцію пос. Пернерсторфера, опієсла прийнято в

третім читанню повелю ремісничу. По короткій розправі перервано дискусію над внесенем пос. Вурмбрана в справі обезпечення від огню. Пос. Паттай узасаднював пильність свого внесення, аби правительство сейчас вимовило митову і торговельну угоду з Угорщиною. Міністер торговлі Глянц заявив, що правительство не згодиться на таке продовж не теперішньої умови на дальших 10 літ і вимовить завчасу умову. (Опалески.) По промовах пос. Гальвіха, Крамаржа, Пешки, Ріхтера, Лигініого і Лю егера, котрий притім сильно напав на угорське правительство, додаючи, що его напад не звернений против Угорщини, але против пануючої там кайки, заявив президент міністрів гр. Бадені, що мусять відверти напад на заприязнену з Австрією Угорщину. О статях в угорських часописах про австрійське правительство довідав ся бесідник, що статі в Nemzet-і були поміщені без відомости угорського правительства. Гр. Бадені підняв лояльність угорського міністерства при угодних переговорах, — Пильність внесення і саме внесення не прийнято.

Берлін. В німецькій парламенті відповів канцлер на інтерпеляцію в справі німецько-російського союзу, що постановлено безумовно держати в тайні переговори між Росією а Німеччиною; отже не можна сказати, коли той обов'язок перестав існувати. На союзників не зробили ті об'явлення жадного впливу, бо між союзниками панує як найсердечніший порозуміння. Відносини до Росії не перестали бути добрі і приязні. Позаяк постановлено ті переговори держати в тайні, то канцлер не може урядово давати про се поясненя; він пересвідчений, що від 1890 р. німецько-російські відносини не погіршили ся, а мусять рішучо відверти твердження, мов би тут був англійський або який инший вплив міродатним. Виряді спочатку повстало в найнижших верствах союзних держав недовіріє, однак тепер оно підковито уступило і союзники опирають свої відносини на повнім довірію до себе. Також відносини до Росії остали добрі і приязні. — Державний секретар Маршал відпер гадку, мов би Німеччина зробила коли щось такого, що противило-б ся існуючим угодам. Бесідник доказував, що від 1890 р. запевнене мира зовсім не змєнило ся, і підняв заслуги кн. Бісмарка около добрих відносин між Росією а Німеччиною. Німецька політика каже вірно і неохотно держати ся союзу з Австро-Угорщиною і Італією, плекати приязнь з Росією і старати ся о добрі відносини до всіх європейських держав. — Кілька бесідників заявляло, що німецько-російська угода не годить ся з тридержавним

союзом. Ріхтер назвав сі об'явлення поганою зрадою тайни, а инші бесідники піднесли, що кн. Бісмарк хотів тими об'явленнями очевидно прислужити ся Німеччині. Гр. Герберт Бісмарк, снп кн. Бісмарка, заявив, що не має причини говорити, бо заявлене канцлера усунуло для дискусії правну підставу; такт не позвляв ему забирати слова. В сій справі не було голосованя.

Рим. Мир між Італією а Абисинією заключено дня 26-го жовтня.

Можна купити

дім з двома фронтами, в Чернівцях панська ул. ч. 35 і ул. вірменська ч. 2., з 11 кімнатами, 2 кухнями і ґрунтом до забудованя. На домі заінтабульована бун. щаднича баса на суму 6.000 зр. Дім продає ся з вільної руки під дуже користними умовами. Більші поясненя подає н. офіційя Іоан у краєвім видді. (1—4)

ВАЖНЕ

для кожного, головню для всіх П. Т. урядів, торговельників і ремісників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від багатьох літ, на краєвій виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним призначенням

ЗАВЕДЕННЯ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ Кароля Кобжинського і Еміля Канюка

тепер через набуте найновітніших машин, писем і инших знарядів значно побільшило ся і тому свій локаль перенесло на *улицю ратушську ч. 12*, другий вхід також від *улиці лавової ч. 11*.

Заразом приступив доволітний фаховець, пан Еміль Канюк яко спілщик сего переплетничого заведення і тепер оно зможе під новою фірмою

— о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о — з виправленим персоналом всі фахові роботи, як: оправлене книжок, роботи ґаллантерійні, друк на етикетки до вінітів, окрасу до ґастронан, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнижчих цінах як найліпше і як найкорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовленя

з поважанем
8—10 Кобжинський і Канюк.

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий **усмирюючий лік на втиранє**: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сего загально улюблений лік просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з остерожністю лише **одну** ки зі зканим знаком охоронним "Котвиця" бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим лавом у Празі.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинове руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трьох галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливого вогню за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені в перших Товариствах контрааскураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористивіші умови і видає поліси і книги в рускій мові.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоварищене зареєстроване а обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць **вклади** до опроцентованя по 5 процент. ґваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, віланих під титарів, за порукою двох членів. З позичок відтїгає ся десята частка на удїл.

Зголошення о удїлені агєнцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою перекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісті написав Осип Маковей. „Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленем, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новітніми повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день сьвятої волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Галани „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейського годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поснішні	особові	мішані		поснішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1090 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейський час різнять ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залізницях є 12 год., то на львівській годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецькій 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

За редакцію відповідає Осип Маковей.